ΚΡΙΤΙΚΗ

ΘΕΑΤΡΟ «ΠΡΟΣΚΗΝΙΟ» - ΟΥΙΛΙΑΜ ΣΑΙΞΠΗΡ

«Το ημέρωμα της στρίγγλας»

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΠΑΝΑΓΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Μία από τις επιτυχίες της φετινής θεατρικής χρονιάς φαίνεται να είναι και το «Ημέρωμα της στρίγγλας» του Σαίξπηρ, που παίζεται στο Θέατρο Προσκήνιο (Καπνοκοπτηρίου 8 και Στουρνάρη).

Το έργο έχει παιχτεί και παλαιότερα. Μάλιστα, θυμάμαι πως ο τίτλος τότε ήταν «Η στρίγγλα που έγινε αρνάκι», κωμωδία από τις πιο καλές του μεγάλου ελισαβετιανού συγγραφέα.

Βέβαια, δεν μπορούμε να πούμε πως μέσα στις κωμωδίες του ανακαλύπτουμε τον κατόπιν συγγραφέα, που έδωσε εκείνη τη μορφή αθανασίας στη δραματική τέχνη. Αν, όμως, κοιτάξουμε με σοβαρή ματιά αυτά τα έργα, βλέπουμε σε εμβρυϊκή κατάσταση την ποιότητα, που πλουτίζει μεταγενέστερα δράματα του Σαίξπηρ.

Το πνεύμα της ρομαντικής κωμωδίας του είναι κάτι ολότελα νέο. Διαφέρει και απ' του Αριστοφάνη το ξέσπασμα το αχαλίνωτο και απ' την αισθηματολογία του Τερέντιου, καθώς κι απ' τις μεσαιωνικές φάρσες μ' εκείνη την άξεστη πλοκή.

Ο Σαίξπηρ υπήρξε πάντα λεπτεπίλεπτος, μ' εκείνη τη θεία του ποιητική πνοή, που καταφέρνει και το διανοητικό γέλιο να γίνεται αισθηματικό. Εδώ, οι ηθοποιοί ακροβατούν πάνω στη μαγεία του ονείρου, καθώς το υπερβατικό συναντάει το πεζό σε μία ανεπιτήδευτη προσπάθεια, που συνιστά την πραγματικότητα και την καθημερινότητα. Εκεί, που οι παλιάτσοι γίνονται άνθρωποι μυαλωμένοι και οι μυαλωμένοι άνθρωποι, βλάκες.

Στην παράσταση που είδαμε, κάποιος θα νόμιζε πως ο Σαίξπηρ έγραψε μιούζικαλ. Δεν πιστεύω πως ο σκηνοθέτης έχει αυτό το δικαίωμα. Αλλά ίσως εμείς οι Έλληνες δεν κάνουμε, φαίνεται, τίποτα χωρίς μουσική. Όπου σταθούμε μας ξεκουφαίνουν ήχοι, στις καφετέριες, στο σπίτι μας, γιατί όχι και στο θέατρο;

Αυτό που είδαμε ήταν, βέβαια, διασκευή, όπως έχει γίνει και στο παρελθόν με έργα του Σαίξπηρ. Ίσως, το παιχνίδι που παίζεται στο έργο παρασύρει σε μία φαντασμαγορία ήχων και χρωμάτων, σ' ένα μίγμα μπερδεμένων εφέ της απροσδιοριστίας, γι' αυτό και η υπερβολή και η υπέρβαση της Σαιξπηρικής σύλληψης να έτεινε σ' αυτό το οπτικοακουστικό θέαμα.

Ο Παναγιώτης Πασχίδης βάζει επίσης αυθαιρέτως τον Σαίξπηρ να παίζει αυτοπροσώπως στο έργο και προχωρώντας στην αυθαιρεσία του βάζει τον ίδιο ηθοποιό να παίζει και τον Πετρούκιο. Θα έλεγα, όμως, πως όλα αυτά γίνονται με αριστοτεχνικό τρόπο, τόσο που η διασκευή του Πασχίδη να ξεπερνάει τις ακρότητες.

Αλλά ο κ. Παναγιώτης Πασχίδης είναι ο διασκευαστής της κωμωδίας. Από εκεί και πέρα, μένει η δουλειά του Γιάννη Μπέζου ως σκηνοθέτη. Και ο Γιάννης Μπέζος μπήκε στο πνεύμα του Σαίξπηρ δίνοντας αυτήν την ιταλότροπη φάρσα, αφού ως γνωστόν ο συγγραφέας έδωσε στις κωμωδίες του ως πατρίδα την Ιταλία, με την υπερβολή φωτός, χρωμάτων, σχημάτων, σε μία χώρα που τα περιστατικά είναι όλα μουσική, χρώμα και ήλιος. Κι όμως, η φαντασία μπορεί να τα δει ως περιστατικά σχεδόν σύγχρονα. Κι αυτό πέτυχε ο σκηνοθέτης.

Έδωσε στο έργο μορφή σύγχρονη, που προδιαθέτει για τις διαφορές των κωμωδιών του Σαίξπηρ από το αριστουργηματικό και αραχνοΰφαντο «Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας», που διαδραματίζονται στις παρυφές του θρύλου.

Αλλά και η ερμηνεία του ως Πετρούκιος και Σαίξπηρ υπήρξε τέλεια συντονισμένη, που δεν άφησε κενά.

Η Μαρία Χατζηκλεάνθους έδωσε ποίηση και πνοή στον σκηνικό χώρο που κινήθηκαν τα πρόσωπα της κωμωδίας. Καλή και η χορογραφία του Χάρη Μανταφούνη, όπως και τα κοστούμια του Κώστα Βελινόπουλου.

Αλλά και από τους ηθοποιούς με μεγάλο ή μικρό ρόλο κανείς δεν υστέρησε. Η Ναταλία Τσαλίκη στον ρόλο της Αν, γυναίκας του Σαίξπηρ και στον ρόλο της στρίγγλας (Κατερίνα) θα έλεγα πως ήταν αποκάλυψη. Μία ηθοποιός με πολύ ταλέντο και με σπάνιες αποχρώσεις στις λεπτομέρειες του ρόλου.

Η Δάφνη Λαμπρογιάννη και αυτή μας έδειξε τη σπάνια υποκριτική της διάθεση. Ο Αλέξανδρος Μπουρλούμης, η Βαλέρια Κουρούπη, ο Χρήστος Σαπουντζής, ο Άγγελος Μπούρας, ο Αλμπέρτο Φάις και ο Σωκράτης Πάτσικας, όλοι κουρντισμένοι σ' αυτό το θορυβητήριο ενός υπέροχου οίστρου.

Μία πολύ ενδιαφέρουσα παράσταση, ένας Σαίξπηρ ακόμα πιο ανανεωμένος στην αιώνιά του νεότητα.